

Total No. of Printed Pages—7

3 SEM TDC GESO (CBCS) GE 3

2025

(Nov/Dec)

SOCIOLOGY

(Generic Elective)

Paper : GE-3

(Rethinking Development)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াবোৰৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা : 1×8=8

Choose the correct answer from the following :

(a) *The Political Economy of Development in India* নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন ?

Who is the author of the book, *The Political Economy of Development in India*?

(i) থায়েৰ চুডেৰ

Thayer Scudder

(ii) জে. চি. জহাৰি

J. C. Johari

(2)

(iii) প্রণব বৰ্ধন

Pranab Bardhan

(iv) পি. কে. বয়

P. K. Roy

- (b) "Growth is a quantitative process, involving principally the extension of an already established structure of production whereas development suggests qualitative changes, the creation of new economic and non-economic structures."

কথাষাৰ কোনে কৈছিল ?

Who said this statement?

(i) কার্ল মার্ক্স

Karl Marx

(ii) ডাউদ

Dowd

(iii) ডেনিয়েল লার্নাৰ

Daniel Larner

(iv) উইলবার

Wilber

26P/230

(Continued)

(3)

- (c) কোন চনত Medical Termination Act প্রবর্তন কৰা হয় ?

In which year was the Medical Termination Act passed?

(i) ১৯৫১

1951

(ii) ১৯৬১

1961

(iii) ১৯৭১

1971

(iv) ১৯৮১

1981

- (d) কোন চনত Protection of Women from Domestic Violence Act প্রবর্তন কৰা হয় ?

In which year was the Protection of Women from Domestic Violence Act passed?

(i) ২০০৫

2005

(ii) ২০০৬

2006

(iii) ২০০৭

2007

(iv) ২০০৮

2008

26P/230

(Turn Over)

(4)

- (e) *The History of Development* নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন ?

Who is the author of the book, *The History of Development*?

(i) এম. ৰয়

M. Roy

(ii) কেট ইয়ং

Kate Young

(iii) গিলবাৰ্ট ৰিষ্ট

Gilbert Rist

(iv) বি. মণ্ডল

B. Mandal

- (f) "Economic conditions do not bring about changes in the third world."

কথাষাৰ কোনে কৈছিল ?

Who said this statement?

(i) ফ্ৰেংক

Frank

(ii) ৰছটো

Rostow

(iii) এম. উইনাৰ

M. Weiner

(iv) এচ. চি. ডুবে

S. C. Dube

(5)

- (g) কোন চনত পৰিবেশ সংৰক্ষণ আইন প্ৰবৰ্তন কৰা হৈছিল ?

In which year was the Environment Protection Act passed?

(i) ১৯৪৬

1946

(ii) ১৯৮৬

1986

(iii) ১৯৯৬

1996

(iv) ২০০৬

2006

- (h) *The Vanishing Village* নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন ?

Who is the author of the book, *The Vanishing Village*?

(i) দীপংকৰ গুপ্তা

Dipankar Gupta

(ii) কল্যাণ চায়াল

Kalyan Sayal

(iii) আদাম স্মিথ

Adam Smith

(iv) ই. জে. ৰ'ছ

E. J. Ross

(6)

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত লিখা (প্রতিটো ১৫০টা শব্দৰ ভিতৰত) : $4 \times 4 = 16$

Write on any *four* of the following (**within 150 words** each) :

- (a) উন্নয়নৰ বৈশিষ্ট্যবাজি
Characteristics of development
- (b) আধুনিকীকৰণ
Modernization
- (c) ভাৰতীয় নাৰীৰ প্ৰস্থিতিৰ পৰিৱৰ্তন
Changing status of Indian women
- (d) নিয়োগ খণ্ডত মহিলা
Women in employment sector
- (e) স্থানান্তৰকৰণৰ ইতিবাচক পৰিণাম
Positive effects of displacement

3. তলৰ যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া (প্রতিটো ৫০০টা শব্দৰ ভিতৰত) : $14 \times 4 = 56$

Answer any *four* of the following questions (**within 500 words** each) :

- (a) সামাজিক উন্নয়নৰ সংজ্ঞা দিয়া। সামাজিক উন্নয়নৰ নিৰ্ধাৰকসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
Define social development. Elaborate the indicators of social development.

(7)

- (b) উন্নয়ন সম্পৰ্কে বার্নষ্টেইনৰ মতামত ব্যাখ্যা কৰা।
Elaborate the views of Bernstein about the concept of development.
- (c) পৰিবেশ বুলিলে কি বুজা? পৰিবেশৰ উপাদানসমূহ আলোচনা কৰা।
What do you mean by environment? Discuss the elements of environment.
- (d) স্বাধীনোত্তৰ কালত ভাৰতীয় নাৰীসকলৰ প্ৰস্থিতি সম্বন্ধে ব্যাখ্যা কৰা।
Explain the status of Indian women during post independence period.
- (e) ভাৰতবৰ্ষৰ ঔদ্যোগিক উন্নয়নৰ মছৰ গতিৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।
Discuss the various factors of deceleration of industrial growth in India.
- (f) স্থানান্তৰিতকৰণ বুলিলে কি বুজা? স্থানান্তৰিতকৰণৰ বিভিন্ন কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।
What is displacement? Discuss about different causes of displacement.
